

ବିରଳା ସିମେଣ୍ଟ ୱାର୍କ୍ସ

ବନାମ

ଜି. ଏମ୍. ପଣ୍ଡିତ ରେଳବାଇ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

2, ଜାନୁଆରୀ, 1995

[କେ. ରାମାସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ଏନ୍. ଭେଙ୍କଟଚଲା, ନ୍ୟାୟମୁର୍ତ୍ତିହୃଦୟ ।]

ସୀମା ଅଧିନିୟମ, 1963-ଧାରା 17 (1) (c) ଭାରତୀୟ ରେଳବାଇ ଅଧିନିୟମ, 1890-
ଧାରା 78-B: - ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ଅତିରିକ୍ତ ଦେୟ ଫେରସ୍ତ ଦାବି କରିବାର ସୀମା- ଭାରତୀୟ
ରେଳବାଇ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 78-B ଅଧୀନରେ ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ଅତିରିକ୍ତ ଦେୟ ଫେରସ୍ତ ଦାବି
କରିବା ଛଅ ମାସ ପରେ ହୋଇଥିଲେ ଏହା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 78-B ଅର୍ଥ ପରିସରଭୁକ୍ତ ହେବ
ଏବଂ ଦାବିଟି ଧାରା 78-Bର ବ୍ୟବସ୍ଥାବଳୀ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ଦାବି ଅଧୀନରେ ଆସିବ । ସୀମା
ଅଧିନିୟମର ଧାରା 17 (1) (c)-ପ୍ରୟୋଗ ନାହିଁ ।

ଆବେଦନକାରୀ ରାଜସ୍ଥାନର ଜଣେ ସିମେଣ୍ଟ ଉତ୍ପାଦନକାରୀ । ଆବେଦନକାରୀ
3.9.1989 ପୂର୍ବରୁ ମିଟର ଗେଜ ମାଧ୍ୟମରେ ଚାନ୍ଦିନୀର ପାର୍ଶ୍ୱ ରେଳପଥରୁ ସିମେଣ୍ଟ ପରିବହନ
କରିଥିଲେ । ମିଟର ଗେଜ କୁ ବ୍ରଡ ଗେଜ ରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ହେବାପରେ ମାଲ ପରିବହନ ଶୁଳ୍କ ଲାଗୁ
କରିବା ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ 34 କିଲୋମିଟର ଦୂରତା ଯୋଡ଼ା ଯାଇଥିଲା । ଏହାପରେ
ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅରକ୍ଷିତ ହୋଇଥିବା ବିଭିନ୍ନ ମାଲ ଏବଂ ସିମେଣ୍ଟକୁ ବିଭିନ୍ନ ଗନ୍ତବ୍ୟସ୍ଥଳକୁ
ପରିବହନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ମେ-ଜୁନ୍ 1989 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 1990 ମଧ୍ୟରେ ମାଲ ପରିବହନ ଶୁଳ୍କ
ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପଣ୍ଡିତ ରେଳବାଇକୁ ଭାରତୀୟ ରେଳବାଇ ଅଧିନିୟମ 1890
ର ଧାରା 78-B ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ନୋଟିସ ପଠାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ବିଭିନ୍ନ ବିବରଣୀ ଫେରସ୍ତ
ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯିବା ପରେ ରେଳବାଇ ଦାବି ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣ
ସମ୍ମୁଖରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 16 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ
ଦ୍ୱାରା ଉଠାଯାଇଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଯୁକ୍ତି ହେଉଛି ଯେ ରେଳବାଇ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ 12.10.1990 ତାରିଖର
ସେମାନଙ୍କ ଠିକି ମାଧ୍ୟମରେ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପରେ ସେମାନେ ଭୁଲ ଦୂରତା ଗଣନା କରି ଅଧିକ ମାଲ

ପରିବହନ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ କରିବାରେ ଭୁଲ କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ଜଣାଇବା ପରେ ସେ ଏହି ଭୁଲ ଆବିଷ୍କାର କରିଥିଲେ । ତେଣୁ ଏହା ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ତ୍ରୁଟି ଆବିଷ୍କାର ତାରିଖ ଠାରୁ ଏହି ସୀମା ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ଏବଂ ତେଣୁ ଏହି ମାମଲାରେ ସୀମା ଅଧିନିୟମ 1963 ର ଧାରା 17 (1) (c) ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାରୁ ବାଦ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ଭାରତୀୟ ରେଳବାଇ ଅଧିନିୟମ 1890ର ଧାରା 78-B ଅନୁଯାୟୀ ନିଷେଧ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ ରେଳ ନ୍ୟାୟାଳୟରଣ ଏହି ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଛନ୍ତି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କୁ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆବେଦନ ଉପରେ, ଦୁଇଜଣିଆ ନ୍ୟାୟାଧୀଶଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଏହାକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ ଏହି ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଥିଲେ ଯେ :1. ନ୍ୟାୟାଳୟରଣ, ହେଉଛି ମକଦ୍ଦମାର ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା । ତେଣୁ, ଏହା ଏକ ଦେଖାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନୁହେଁ କିମ୍ବା ସୀମା ଅଧିନିୟମର ଲାଗୁ ନୁହେଁ ଯଦିଓ ଏହା କୁହାଯାଇପାରେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ 'ଅଧିଶୁଳ୍କ' ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଭୁଲ ଆବିଷ୍କାର କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 17 (1) (C) ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଦ୍ୱାରା ସୀମା ରକ୍ଷା କରାଯାଇ ନାହିଁ । [7-D]

2. ଏକ ଅଧିଶୁଳ୍କ ମଧ୍ୟ ଶୁଳ୍କ ଅଟେ ଯାହା ଭାରତୀୟ ରେଳ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 78-B ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଆସିବ କିନ୍ତୁ ଛଅ ମାସ ପରେ, ସେହି ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଏହି ଧାରାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଦ୍ୱାରା, ଏହା ତମାଦି ହୋଇଯାଏ । ତେଣୁ, ନ୍ୟାୟାଳୟରଣ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯଥାର୍ଥରେ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଉପନୀତ ହୋଇଛନ୍ତି ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ପରିମାଣର ଫେରସ୍ତ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନୁହଁନ୍ତି । (7-F)

ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରୀତା : ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଆବେଦନ (C) ସଂଖ୍ୟା 21448/1994 ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି ।

ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 76/1994 ରେ ରାଜସ୍ଥାନ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଦେଖାନୀ 3.10.94 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏ. କେ. ଚିତାଲେ, ପ୍ରବୀଣ କୁମାର ଏବଂ ବୀରେନ୍ଦ୍ର କୌଶଲ ।

ବିରଲା ସେମିନେଟ୍ସ କାର୍ଯ୍ୟଶାଳା ବନାମ ପଶ୍ଚିମ ରେଳବାଇ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ଆବେଦନକାରୀ ରାଜସ୍ଥାନର ଚିତ୍ତୋରଗଡ଼ରେ ଏକ ସିମେଣ୍ଟ ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ଅଟନ୍ତି । ଏହା ରେଳବାଇ ମାଧ୍ୟମରେ ବିଭିନ୍ନ ଗନ୍ତବ୍ୟସ୍ଥଳକୁ ସିମେଣ୍ଟ ପରିବହନ କରୁଥିଲା । 3.5.1989 ପୂର୍ବରୁ, ଆବେଦନକାରୀ ମିଟର ଗେଜ ମାଧ୍ୟମରେ ଚନ୍ଦେରିଆରେ ପାର୍ଶ୍ଵ ରେଳପଥରୁ ସିମେଣ୍ଟ ପରିବହନ କରିଥିଲେ । ବ୍ରଡଗେଜ୍ ରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ହେବା ପରେ ପାର୍ଶ୍ଵ ରେଳପଥ ଟି ଦିଆଯାଇଲା ଚିତ୍ତୋର ବ୍ରଡଗେଜ୍ ରେଳ ଲିଙ୍କରେ ଥିଲା । ଫଳସ୍ଵରୂପ ମାଲ ପରିବହନ ଶୁଳ୍କ ସହିତ 34 କିଲୋମିଟର ଦୂରତା ଯୋଡ଼ା ଯାଇଥିଲା । ଏହା ପରେ, ମେ-ଜୁନ୍, 1989 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ, 1990 ମଧ୍ୟରେ ଆବେଦନକାରୀ ବିଭିନ୍ନ ମାଲ ପରିବହନ କରିଥିଲେ, ସିମେଣ୍ଟକୁ ଅରକ୍ଷିତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ଗନ୍ତବ୍ୟସ୍ଥଳକୁ ପରିବହନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ମାଲ ପରିବହନ ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ପରେ, ଜାନୁଆରୀ 21, 1991 ରେ, ଆବେଦନକାରୀ ଭାରତୀୟ ରେଳ ଅଧିନିୟମ, 1890ର ଧାରା 78-B (ସଂକ୍ଷେପରେ, 'ଅଧିନିୟମ') ଅନୁଯାୟୀ ପଶ୍ଚିମ ରେଳବାଇକୁ ଏକ ନୋଟିସ ପଠାଇଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ବିଭିନ୍ନ ପରିମାଣର ଫେରସ୍ତ ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାକୁ ଖାରଜ କରାଯିବାରୁ, 23.12.1991ରେ ଆବେଦନକାରୀ ଜୟପୁରସ୍ଥିତ ରେଳବାଇ ଦାବି ନ୍ୟାୟାଳୟକରଣ ନିକଟରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 16 ଅଧୀନରେ ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ, ଯାହା 25.11.1992 ତାରିଖର ନ୍ୟାୟାଳୟକରଣଙ୍କର ଆଦେଶ ଦ୍ଵାରା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 78- B ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ହୋଇଥିବା ଯୋଗୁ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ଏହାକୁ ଦେଖାଯିବ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 84/93ରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ସେତେବେଳେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଏକକ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ 25.1.1994 ତାରିଖର ତାଙ୍କ ଆଦେଶ ଦ୍ଵାରା ଏହାକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 76/94 ରେ, 3.10.94 ତାରିଖର ଆଦେଶ ଦ୍ଵାରା ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଏହାକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ, ଏହି ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉଠାଯାଇଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଯୁକ୍ତି ହେଉଛି ଯେ ସେ ଏହି ଭୁଲ ଆବିଷ୍କାର ସେତେବେଳେ କରିଥିଲେ ଯେତେବେଳେ ରେଳବାଇ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସେମାନଙ୍କର 12.10.1990 ତାରିଖର ପତ୍ର ଦ୍ଵାରା ନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ ଯେ ଦୂରତାର ଭୁଲ ଗଣନା ଉପରେ ଅତିରିକ୍ତ ମାଲ ପରିବହନ ଶୁଳ୍କ ନେବାରେ ସେମାନେ ଭୁଲ କରିଛନ୍ତି । ତୁଚ୍ଚ ଆବିଷ୍କାର ତାରିଖ ଠାରୁ ଏହି ସୀମା ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ଏବଂ ତେଣୁ 1963ର ସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 17 (1) (C)1963ର ଅଧିନିୟମ

21 ର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଦ୍ଵାରା ବାଦ ଦିଆଯାଏ ଏବଂ ଏହି ମାମଲାରେ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଧାରା 78-B ର କୌଣସି ପ୍ରୟୋଗ ରହିବ ନାହିଁ । ଫଳସ୍ଵରୂପ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଫେରସ୍ତ ଦାବିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି ଆଇନତଃ ଚ୍ୟୁତି କରିଛନ୍ତି । ଯୁକ୍ତିରେ ଆମେ କୌଣସି ଶକ୍ତି ପାଇନାହିଁ ।

ସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 17 (1) (C) କେବଳ ଦେଖାନୀ ସ୍ଥାପିତ ମକଦ୍ଦମା କିମ୍ବା ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନ ଉପରେ ଲାଗୁ ହେବ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ହେଉଛି ବିଧାନର ପ୍ରଶ୍ନ । ତେଣୁ, ଏଠାରେ ଏକ ଦେଖାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ କିମ୍ବା ସୀମା ଅଧିନିୟମ ର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ନାହିଁ, ଯଦିଓ ଏହା କୁହାଯାଇପାରେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ 'ଅଧିଶୁଳ୍କ' ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ କରାଯାଇଥିବା ଭୁଲକୁ ଆବିଷ୍କାର କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ସୀମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 17 (1) (c)ର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଦ୍ଵାରା ସୀମା ସଂରକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।

ଅଧିନିୟମ 1963ର ଧାରା 78-B ଅନୁସାରେ, ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ରେଳବାଇ ଦ୍ଵାରା ପରିବହନ କରାଯାଉଥିବା ପ୍ରାଣୀ କିମ୍ବା ସାମଗ୍ରୀ ଉପରେ ଅତିରିକ୍ତ ଶୁଳ୍କ କିମ୍ବା ଅତିରିକ୍ତ ଦେୟ ଫେରସ୍ତ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ ନାହିଁ, ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ତରଫରୁ ସେହି ରେଳବାଇ ପ୍ରଶାସନକୁ ରେଳପଥ ଦ୍ଵାରା ପରିବହନ ପାଇଁ ପ୍ରାଣୀ କିମ୍ବା ସାମଗ୍ରୀ ପହଞ୍ଚାଇବା ତାରିଖ ଠାରୁ ଛଅ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଫେରସ୍ତ ଦାବି ଲିଖିତଭାବେ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଏହି ସର୍ତ୍ତାବଳୀର କୌଣସି ପ୍ରୟୋଗ ନାହିଁ । ଏକ ଅଧିଶୁଳ୍କ ମଧ୍ୟ ଏକ ଶୁଳ୍କ ଯାହା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 78-B ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଆସିବ । ସ୍ଵୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଭାବରେ ଯେହେତୁ ଦାବିଗୁଡ଼ିକ ଧାରା 78-B ଅଧୀନରେ କରାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ଛଅ ମାସରୁ ଅଧିକ ସମୟ ପରେ କରାଯାଇଥିଲା, ତେଣୁ ଧାରାର ସେହି ବ୍ୟବସ୍ଥାର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପରେ, ତମାଦି ହୋଇଯାଏ । ତେଣୁ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯଥାର୍ଥରେ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଉପନୀତ ହୋଇଛନ୍ତି ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ଅର୍ଥ ଫେରସ୍ତ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନୁହଁନ୍ତି ।

ଏସ୍.ଏଲ୍.ପି ଗୁଡ଼ିକରେ ରେ ଆପଣି କରାଯାଇଥିବା ଆଦେଶରେ ଆମର ହସ୍ତକ୍ଷେପ ପାଇଁ ଆମେ କୌଣସି ଆଧାର ପାଇ ନାହିଁ । ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଛି ।

ବିରଳା ସେମିନେଞ୍ଜ କାର୍ଯ୍ୟଶାଳା ବନାମ ପଶ୍ଚିମ ରେଳବାଇ ।

କେ.ଏସ୍. ଡି.

ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ମଦନ ମୋହନ ଭୂୟାଁ

ଅନୁବାଦକ

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।